

מפגש פתיחה – תמונת מצב

הצגת סדר היום והצבת הרקע והשאלות לדיון

משכנות שאננים, אולם ג'ינוגלי, ירושלים, 12 בנובמבר 2018, 8:30-9:00

כעת שמספר בוגרי חמש היחידות במתמטיקה בישראל הוכפל, קרן טראמפ שמה את פעמיה לשני מהלכי-עומק: בניית תשתיות מקצועיות להוראה איכותית וחיזוק בסיס המצוינות בחטיבת הביניים. שני המהלכים הללו נועדו להבטיח את ההמשכיות, היציבות והקיימות של המסע ששותפים לו רבים. הם נסמכים על ההישג ועל התנופה שהוא הביא עמו, כדי שהמצוינות בלימודי המתמטיקה והמדעים תיטע שורש במערכת ובציבור.

אולם, למרות שמדובר בשלב טבעי של התפתחות, הצעדים הללו מביאים לפתחה של הקרן אתגרים מסדר גודל חדש. לאחר שהקדשנו זמן ומאמץ ללמוד אותם, אנו מבינים שאם נפעל בשיטה של 'עוד מאותו דבר', נתקשה מאוד לשוב ולהצליח. נוסחת הפעולה שהתאימה לבלימת ההידרדרות ולהיפוך המגמה בחמש היחידות, לא תתאים לבניית תשתיות ולחטיבת הביניים.

בניית תשתיות מחייבת שותפות מוסדית רשמית עם הממשלה, השלטון המקומי והאקדמיה, תוך לקיחת צעד לאחור ממתן מענקים ישירים לארגוני חינוך בשדה. חטיבת הביניים דורשת עיסוק נרחב בהיבטים שאליהם טרם נכנסנו, כמו מטרות הלימוד, התכנים, המוטיבציה ללמד וללמוד, המדידה וההתארגנות הבית ספרית. שאלת-סף שעומדת לפתחנו היא: האם ראוי ואפשרי שהקרן תיקח על עצמה משימות שכאלו?

1. האם הקמת גופי-גג לחיזוק הוראה איכותית בשותפות עם הממשלה היא צעד נכון? מהם היתרונות ומהם המחירים, וכיצד על הקרן לפעול כעת כדי שהיתרונות יעלו על המחירים?
2. האם היעד לחטיבת הביניים שישראל תהיה בין 15 המדינות המצטיינות בעולם במתמטיקה הוא יעד ראוי, מה מקומה של הקרן למול יעד זה, ואיזו שותפות יש לבנות כדי שיתממש?
3. האם תיאוריית השינוי וכיווני הפעולה שהקרן מציעה בשני הצעדים הללו משכנעים, מבוססים ובעלי סיכוי טוב להצליח, מה חסר ומהן האלטרנטיבות?
4. מהם ההבדלים המשמעותיים בין הדרך שבה הקרן פעלה עד כה לבין הדרך הנחוצה כעת, אילו יכולות נדרשות לנו ומה עלינו לעשות כדי לפתח אותן?

לקראת הדיון מומלץ לקרוא את חומרי הרקע הבאים:

- א. נייר עבודה להתייעצות: לבחור במצוינות ולבנות דרך לעתיד – מעלים את הרף בלימודי המתמטיקה והמדעים בחטיבת הביניים – מתווה דרך 2019-2024 (גרסה בשחור לבן להדפסה)
- ב. המועצה המייעצת 2016 – עיקרי התובנות
- ג. קרן טראמפ מזווית המבט של שותפיה – משוב מסקר מקבלי מענקים 2018
- ד. חטיבות הביניים בישראל בראי המספרים – קרן דביר